

KOMENTÁŘ

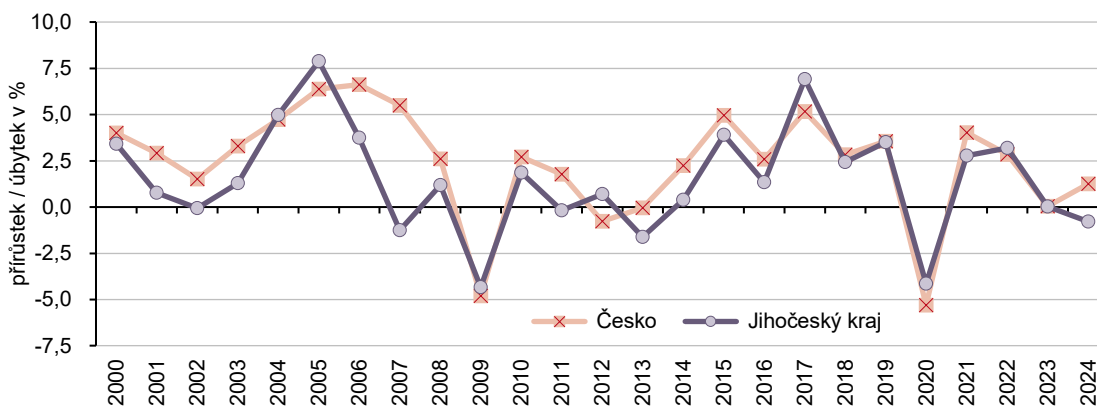
27. ledna 2026

Jihočeský kraj v roce 2024 z pohledu regionálních účtů

Ekonomika Jihočeského kraje po stagnaci v roce 2023 přešla v roce 2024 do mírné recese, když podle předběžných výsledků hrubý domácí produkt (HDP) Jihočeského kraje ve srovnatelných cenách (s. c.) v roce 2024 meziročně poklesl o 0,8 %.

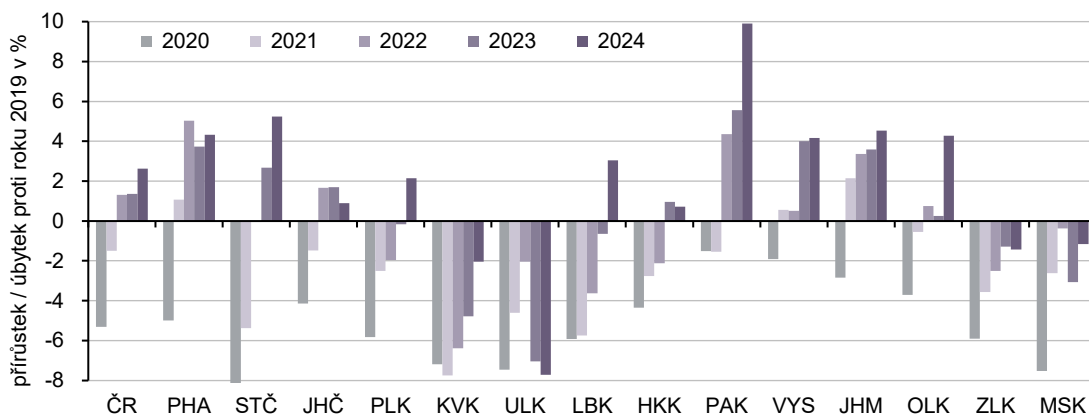
V mezikrajském srovnání se jednalo o nejhorší výsledek, vinou kterého se zhoršilo umístění jižních Čech na žebříčku krajů podle HDP v přepočtu na 1 obyvatele. V roce 2024 kraj klesl na desáté místo, což bylo historicky jeho nejhorší umístění.

Graf 1 Meziroční vývoj HDP ve s. c. (předchozí rok = 100)

K poklesu HDP ve s. c. v Jihočeském kraji došlo před rokem 2024 naposledy při pandemické krizi v roce 2020. Tehdy propad o 4,1 % patřil v mezikrajském srovnání k těm mělčím. Díky tomu se při meziročním růstu HDP ve s. c. v letech 2021 a 2022 zhruba o 3 % dostal v roce 2022 krajský HDP ve s. c. nad předpandemickou úroveň a udržel se nad ní i v roce 2024 navzdory reálnému poklesu HDP.

Graf 2 Změny HDP ve srovnatelných cenách v Česku a podle krajů (rok 2019 = 100)

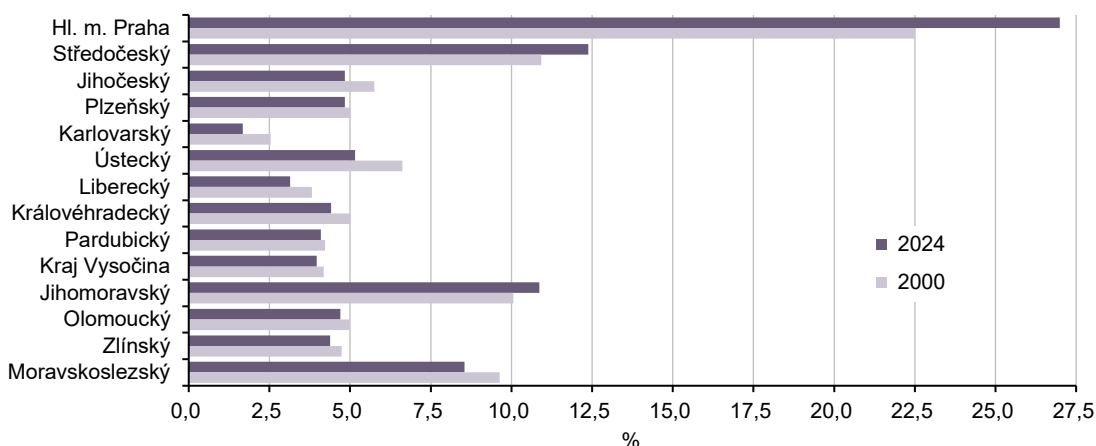
KOMENTÁŘ

Po propadu HDP ve s. c. vlivem pandemické krize v roce 2020 napříč všemi regiony, již roku 2021 krajské ekonomiky většinou rostly. V devíti krajích došlo během let 2021–2024 ojediněle k meziročnímu poklesu, dva roky po sobě klesl HDP ve s. c. v Ústeckém kraji. Bez přerušení ekonomika od roku 2021 rostla ve Středočeském, Plzeňském, Libereckém a Jihomoravském kraji. **Předpandemickou úroveň HDP ve s. c.** překonaly během posledních let postupně téměř všechny kraje. V roce 2024 na ni ještě nedosáhly kraje Karlovarský, Zlínský a Moravskoslezský (všechny nejvýše o 2 procentní body) a Ústecký (o 7,7 p. b.).

V roce 2024 byl v Jihočeském kraji vytvořen **regionální HDP v běžných cenách** (b. c.) ve výši 390,0 mld. Kč. Na **republikovém HDP** se kraj podílel **4,8 %** a v pomyslném mezikrajském žebříčku se umístil na obvyklém šestém místě. V časové řadě od roku 1995 se však jednalo o vůbec nejnižší jihočeský příspěvek k republikovému HDP.

Hospodářsky nejsilnějším krajem Česka je hlavní město Praha, které své postavení v rámci republikové ekonomiky dlouhodobě zvolna posilovalo. Až v posledních dvou letech se jeho příspěvek k HDP Česka nepatrně snížil. V roce 2024 představoval 27,0 % a byl ve srovnání s rokem 2000 o 4,5 p. b. vyšší. Svůj podíl proti roku 2000 zvýšily již jen další dva ekonomicky nejsilnější kraje – Středočeský a Jihomoravský. Příspěvek zbývajících 11 krajů se snížil. Ze svého vlivu ztratily nejvíce kraje Moravskoslezský a Ústecký, ne však natolik, aby přišly o své čtvrté a páté místo.

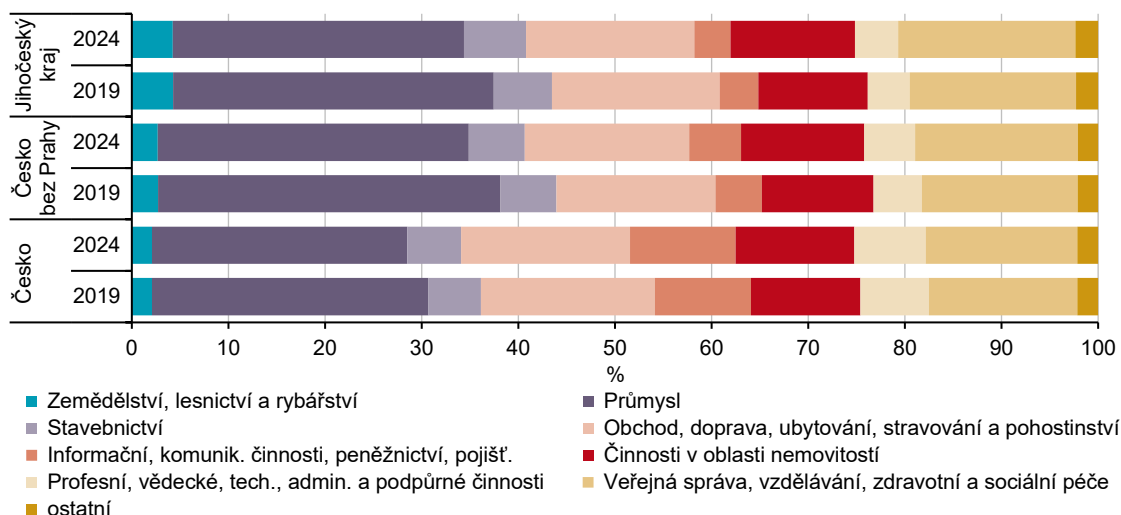
Graf 3 Podíl krajů na HDP Česka

Vývoj regionálního HDP úzce souvisí s vývojem **regionální hrubé přidané hodnoty** (HPH), která představuje rozdíl mezi celkovou produkcí a mezispotřebou jednotlivých odvětví daného regionu. HPH, která se vyjadřuje pouze v běžných cenách (je tedy ovlivněna inflačními vlivy), meziročně zpravidla rostla. V posledních letech byl její růst narušen při pandemii v roce 2020, kdy ve většině krajů a v některých odvětvích poklesla. Od roku 2021 se již HPH v b. c. většiny odvětví v jednotlivých regionech zvyšovala.

KOMENTÁŘ

Graf 4 Odvětvová struktura hrubé přidané hodnoty

V souvislosti s rozdílnou dynamikou vývoje HPH jednotlivých odvětví došlo ke změnám ve **struktuře HPH**, které byly v Jihočeském kraji podobné jako v Česku. Podíl primárního sektoru se v roce 2024 ve srovnání s rokem 2019 prakticky nezměnil. Sekundární sektor, i přes lehce zvýšený vliv stavebnictví, svůj podíl snížil vinou klesající váhy průmyslu. Naproti tomu se zvýšil podíl terciárního sektoru, ve kterém posílily svůj podíl zejména činnosti v oblasti nemovitostí a veřejná správa, vzdělávání, zdravotní a sociální péče.

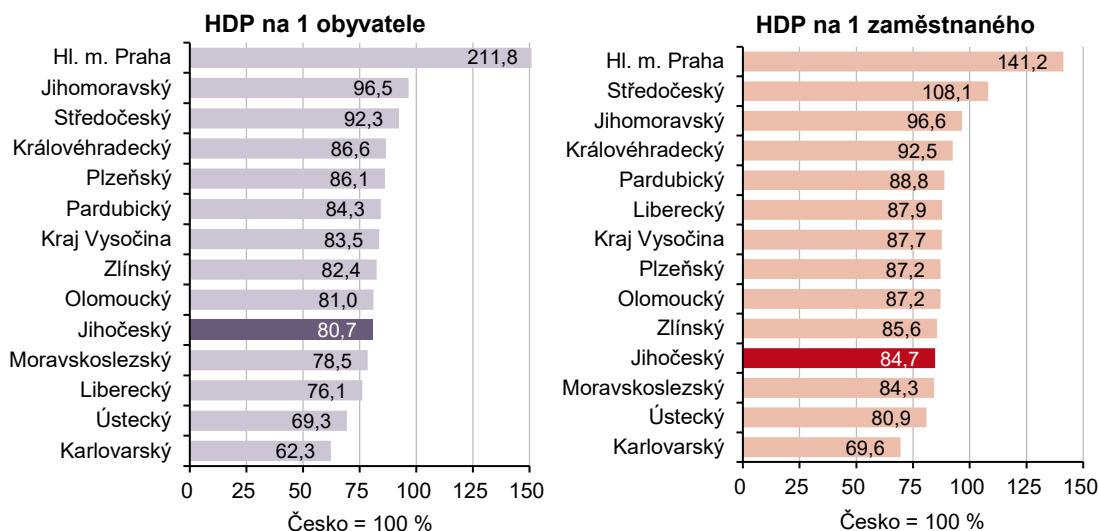
V **regionálním srovnání** se v roce 2024 kraj zařadil podílem primárního sektoru 4,3 % jako obvykle na druhé místo za Kraj Vysočina. Podíl sekundárního sektoru 36,5 % měl kraj čtvrtý nejnižší (jedenácté místo). Podílem terciárního sektoru 59,2 % se umístil na šestém místě. Jihočeská struktura HPH se od celorepublikové odlišovala výrazně vyšším podílem primárního a sekundárního sektoru a podstatně nižším podílem terciéru. Republikovou skladbu HPH však významně ovlivňuje hlavní město Praha, v roce 2024 s podílem terciéru 83,7 %. Od struktury HPH za souhrn mimopražských krajů se jihočeská již tak markantně nelišila.

Hodnotou **HDP na 1 obyvatele** (597,2 tis. Kč) v roce 2024 obsadil Jihočeský kraj v regionálním žebříčku desátou příčku, to znamenalo jeho vůbec nejhorší umístění v historii. V roce 2023 byl osmý a do roku 2006 obsazoval dokonce třetí až páté místo. **V porovnání s výsledkem za republiku** měl Jihočeský kraj **v přepočtu na 1 obyvatele vždy nižší HDP**. V roce 2024 na republikovou hodnotu ztrácel 19,3 %, což byl jeho druhý nejhorší výsledek od roku 2000.

Republikovou hodnotu významně ovlivňuje hlavní město Praha, se zcela odlišnou odvětvovou strukturou HPH (zejména vyšší podíl informačních a komunikačních činností a peněžnictví a pojišťovnictví), a které absorbuje zaměstnané i z jiných krajů. Hlavní město Praha republikový HDP na 1 obyvatele zvyšuje natolik, že na něj žádný jiný kraj více než dvacet dva let nedosáhl. Pomineme-li Prahu, pak HDP za souhrn mimopražských krajů na 1 obyvatele jižní Čechy do roku 2009 překračovaly, ale od roku 2010 na něj mírně ztrácely. V roce 2024 za ním zaostávaly o 3,6 %, tedy více než v roce 2023, kdy byla ztráta minimální (-0,4 %).

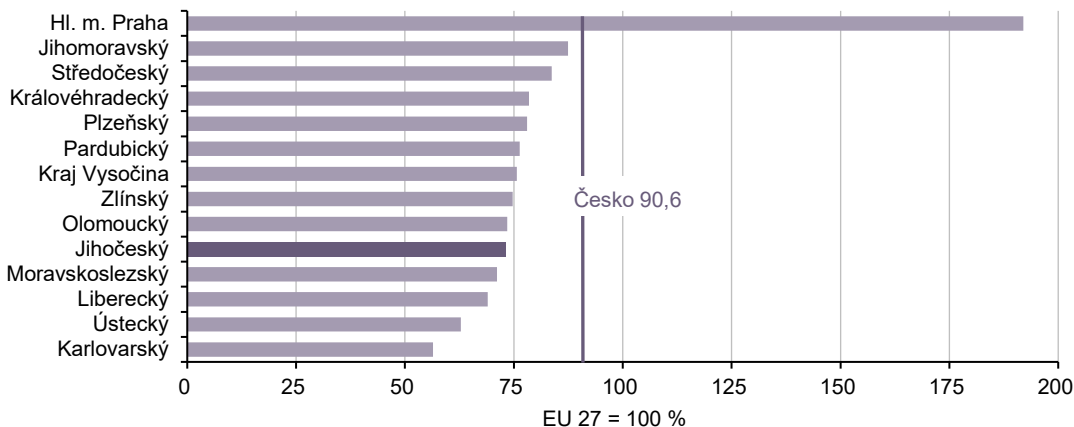
KOMENTÁŘ

Graf 5 HDP na 1 obyvatele a HDP na 1 zaměstnaného v roce 2024 podle krajů

Při přepočtu **HDP na 1 zaměstnaného**, kdy bereme v úvahu počet osob, které produkt vytvořily, se výrazný náskok hlavního města před ostatními kraji poněkud snížil. **Republikovou produktivitu práce** kromě Prahy překračoval ještě Středočeský kraj. Žádný další kraj na ni po roce 2000 již nedosáhl. **Jihočeský kraj** za ní v roce 2024 zaostával o 15,3 % a v regionálním žebříčku obsadil jedenácté místo. Proti roku 2023, kdy byl sedmý se ztrátou 12,8 %, si pohoršil.

Graf 6 HDP na 1 obyvatele ve standardu kupní síly (PPS) v roce 2024 podle krajů

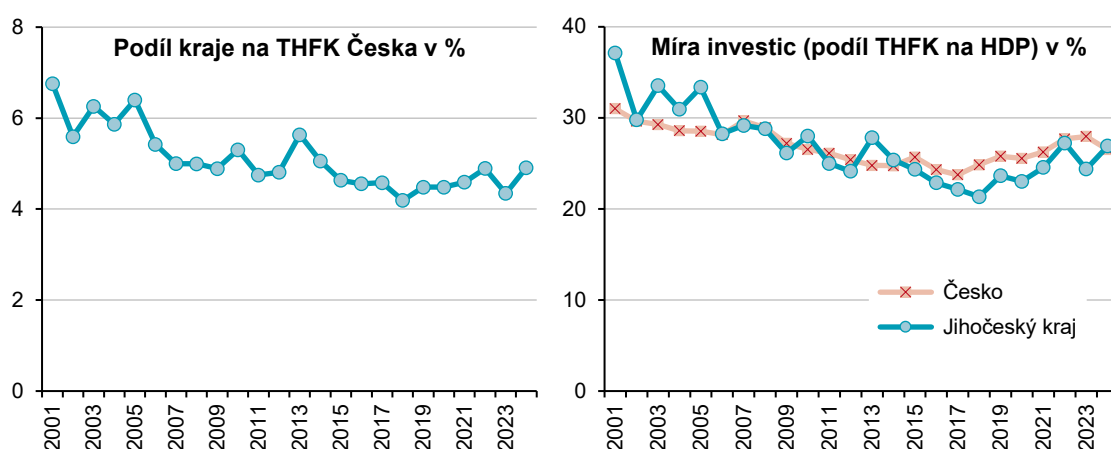

Při vyjádření **HDP na 1 obyvatele ve standardu kupní síly (PPS)** dosáhl v roce 2024 podle předběžných výsledků **Jihočeský kraj unijního průměru (EU 27) ze 73,1 %**. Je to jeho nejhorší výsledek od roku 2017. Z krajů Česka průměr EU 27 převyšovalo trvale jediné hlavní město Praha. Hranici 75 % unijního průměru překročilo v roce 2024 sedm krajů včetně již zmíněného hlavního města Prahy. Celé Česko dosáhlo hodnoty unijního průměru z 90,6 %.

KOMENTÁŘ

V roce 2024 bylo na **tvorbu hrubého fixního kapitálu (THFK)** v b. c. v Jihočeském kraji vynaloženo 104,8 mld. Kč, což reprezentovalo **4,9 % z republikového objemu**. Nejvíc investic směřovalo v kraji **do odvětví** obchod, doprava, ubytování a pohostinství – 30,2 mld. Kč. To představovalo 28,8 % z krajského objemu investic a celých 9,0 % z republikového objemu THFK těchto odvětví. V kraji druhý nejvyšší objem investic šel na činnosti v oblasti nemovitostí – 23,7 mld. Kč (22,6 % z THFK kraje) a třetí nejvyšší objem do zpracovatelského průmyslu – 15,2 mld. Kč (14,5 %). Podíl těchto odvětví z republikovém objemu THFK daného odvětví byl výrazně nižší než u obchodu, dopravy, ubytování a pohostinství – 4,4 %, resp. 4,2 %.

Graf 7 Podíl Jihočeského kraje na THFK Česka a míra investic

Podíl kraje na republikovém objemu THFK se v posledním desetiletí pohyboval pod 5 %. V mezikrajském srovnání se jižní Čechy zařadily objemem THFK na šesté místo, podobně jako v roce 2022, kdy byl podíl na republikovém objemu také **4,9 %**. V roce 2023 byl kraj sedmý s podílem 4,3 %. Regionálně nejvíc investic směřovalo tradičně do hlavního města Prahy, v roce 2024 to bylo 30,5 % z republikového objemu.

Míra investic, vyjádřená podílem THFK na HDP, v Jihočeském kraji dosáhla v roce 2024 téměř 27 %. Oproti roku 2023 se zvýšila a byla druhá nejvyšší za poslední desetiletí. Příznivé je i to, že poprvé za posledních deset let byla míra investic v kraji vyšší než v Česku. V **regionálním pohledu** měl v posledním desetiletí vyšší míru investic ve srovnání s Českem Středočeský kraj a hlavní město Praha, naopak podprůměrná míra investic byla po celé poslední desetiletí v krajích Plzeňském, Libereckém, Královéhradeckém a Kraji Vysočina.

Po přepočtu **THFK na 1 obyvatele** obsadil Jihočeský kraj v regionálním srovnání v roce 2024 pomyslné šesté místo. To bylo lepší umístění než v roce 2023 a stejné místo jako v roce 2022. Republikové hodnoty THFK na 1 obyvatele v roce 2024 dosáhl Jihočeský kraj z 81,8 %, což znamenalo nejlepší výsledek za poslední desetiletí. Z regionů vynaložily na THFK v přepočtu na 1 obyvatele oproti Česku více každým rokem hlavní město Praha a v posledních deseti letech zpravidla ještě Středočeský kraj.

KOMENTÁŘ

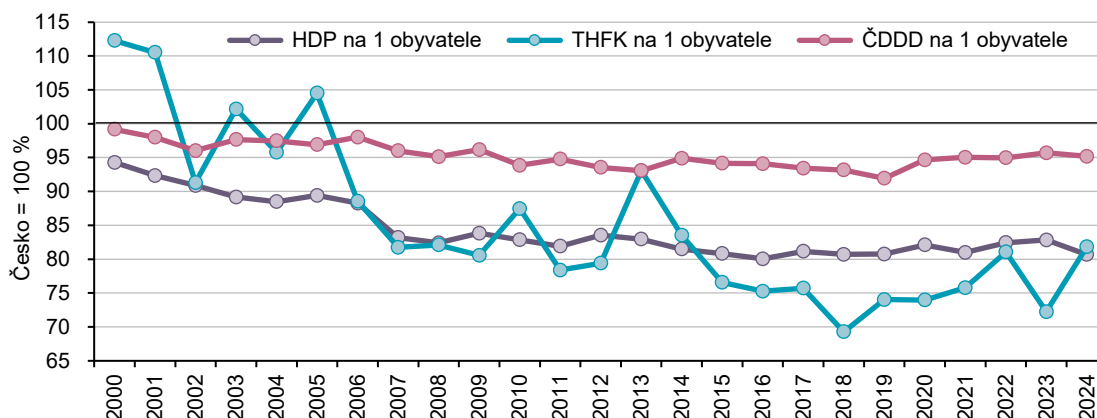
Při hodnocení úrovně materiálního bohatství domácností trvale bydlících v regionech se uplatňuje **čistý disponibilní důchod domácností** (ČDDD), udávaný v běžných cenách. Podle objemu ČDDD se kraj v regionálním žebříčku umisťoval každoročně na šestém místě s podílem na republikové hodnotě do 6 %.

Hodnotou **ČDDD** přepočtenou na **1 obyvatele** se od roku 2021 Jihočeský kraj řadil na sedmou pozici mezi regiony. Znamenalo to lepší umístění než v předchozím desetiletí, kdy obsazoval nejčastěji osmou pozici. Ve srovnání s celorepublikovým výsledkem byl ČDDD na 1 obyvatele v Jihočeském kraji dlouhodobě nižší. V roce 2024 kraji do hodnoty za Česko chybělo 4,8 %, to bylo poněkud více než v roce 2023, ale méně než v roce 2019, kdy ztráta na hodnotu za Česko činila 8,1 % (nejvíc v historii).

V **žebříčku krajů** podle hodnoty ČDDD na 1 obyvatele si první místo udržuje dlouhodobě hlavní město Praha. V roce 2024 převyšovalo republikovou hodnotu o 32,2 %. Republikovou úroveň překračoval každoročně dále jen Středočeský kraj, v roce 2024 o 7,9 %.

Údaje o vývoji HDP, THFK a ČDDD v přepočtu na 1 obyvatele se vyjadřují v b. c. a tudíž jsou zatíženy inflačními vlivy. Proto se raději zaměříme na to, jak se vyvíjí vztah mezi krajskými a republikovými hodnotami, vyjádřený jejich podílem.

Graf 8 Základní makroekonomické ukazatele v Jihočeském kraji v přepočtu na 1 obyvatele (Česko = 100 %)

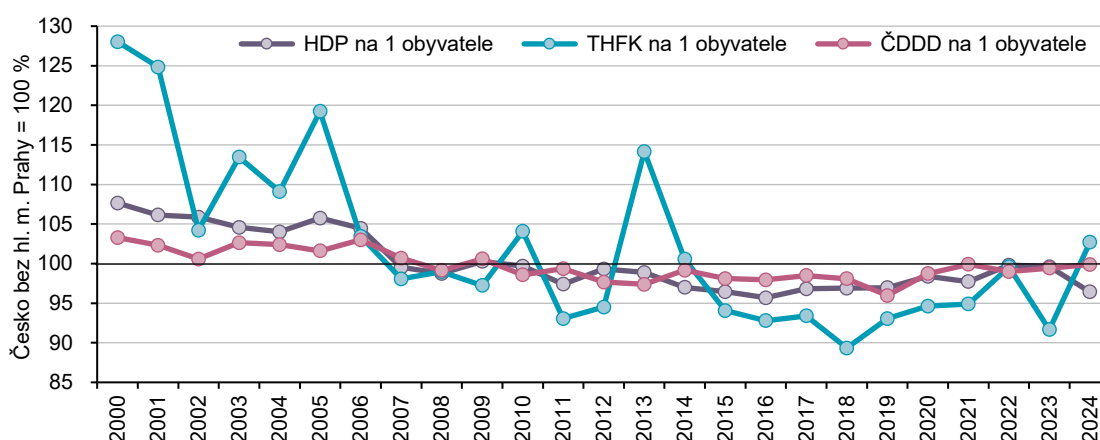

Z grafu je patrné, že křivky HDP a ČDDD měly téměř lineární trend, na rozdíl od křivky THFK, která v souvislosti s výkyvy v realizovaném objemu investic v kraji značně kolísala. HDP i ČDDD v přepočtu na 1 obyvatele se dlouhodobě pohybovaly pod republikovou hodnotou, přitom až do roku 2019 se od ní vzdalovaly. V roce 2020 se trend obrátil a údaje za kraj se republikovým hodnotám až do roku 2023 mírně přibližovaly. V roce 2024 se však od nich znovu vzdálily. HDP v přepočtu na jihočeskou populaci v roce 2024 na republiku ztrácel téměř 20 % a ČDDD téměř 5 %. Krajská THFK v přepočtu na 1 obyvatele republikovou hodnotu do roku 2005 několikrát překročila, ale od roku 2006 dosahovala již jen nižších hodnot. Od roku 2015 THFK v přepočtu na 1 obyvatele na republikovou hodnotu ztrácela často i více než 20 %, v roce 2024 to bylo 18,2 %.

KOMENTÁŘ

V porovnání s hodnotami za Česko bez hlavního města Prahy byly jihočeské hodnoty HDP a ČDDD na 1 obyvatele od roku 2010 nižší. V HDP na 1 obyvatele se lišily pouze minimálně v letech 2022 a 2023. V roce 2024 se rozdíl zvýšil, když kraj na hodnotu za mimopražské kraje ztrácel 3,6 %. Hodnota ČDDD na 1 obyvatele v Jihočeském kraji se hodnotě za Česko bez Prahy přiblížila v posledních letech nejvíce v roce 2021 a 2024; na 99,9 %. THFK na 1 obyvatele hodnotu za úhrn mimopražských krajů překročilo vícekrát než při porovnání za celé Česko, naposledy v roce 2024 o 2,7 % a předtím v roce 2014 o 0,6 %.

Graf 9 **Základní makroekonomické ukazatele v Jihočeském kraji v přepočtu na 1 obyvatele (Česko bez hl. m. Prahy = 100 %)**

Poznámka: Český statistický úřad zveřejnil začátkem roku 2026 regionální makroekonomické ukazatele za rok 2024, které jsou předběžné, spolu s údaji za rok 2023, které jsou definitivní.

Další informace:

[Regionální účty](#)

Kontakt:

Ing. Irena Kovárnová
Krajská správa ČSÚ v Českých Budějovicích
E: irena.kovarnova@csu.gov.cz
T: 703 854 593